

Бондарчук Людмила Антонівна

Вчитель початкових класів НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів, гімназія» № 5

Педагогічний стаж – 24 р.

Кваліфікаційна категорія – Спеціаліст I категорії

Науково-методична проблема :

«Методи і прийоми навчання читання дітей молодшого шкільного віку».

Бондарчук Л. А. у 2014 році була учасником Міжнародного екологічного конкурсу «Правдивий світ птахів». У 2012 році учень НВК Гаврилук Р. посів 3 місце у Міжнародному конкурсі з української мови ім. П. Яцика.

Вчителька активно займається науково-методичною роботою, має власні методичні розробки. У 2012 році розробила та представила на виставку педагогічних ідей «Освіта Хмельниччини на шляхах реформування» збірку віршованих задач з математики для 1-2 класів.

Україна — моя Батьківщина

Мета: поглибити знання учнів про Україну; прищеплювати любов до рідного краю; розширити зміст поняття громадянин України; розвивати мовлення учнів; виховувати патріотичні почуття приналежності до українського народу.

Обладнання: картини рідної природи; карта України; символи України; вишиваний рушник, колосся і калина; плакат «Видатні українці», український рушник з хлібом-сіллю.

Девіз уроку: Усі ми - це наша родина, це наша сім'я, це наша Україна.

Плакат: Україно моя, Україно, Я
для тебе у світі живу.

Хід уроку

I. Організація класу .

II. Основна частина уроку

1. Слово вчителя

- Кожна людина з великою любов'ю і душевним трепетом згадує те місце, де вона народилася, де промайнуло її дитинство, дитинство з дивосвітом-казкою, з материнською ласкою у затишній батьківській оселі. То родинне вогнище, маленька батьківщина кожної людини. То її велике «Я», з якого починається людина, родина, батьківщина і вся наша велична й неповторна у світі Україна. Її красою захоплювались поети, художники та композитори.

... Буває, часом сліпну від краси.
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво,
Оці степи, це небо, ці ліси, Усе так
гарно, чисто, незрадливо, Усе як є -
дорога, явори, Усе моє, все зветься
Україна.

2. Асоціативний куш

-Діти, а що для вас Батьківщина?

Діти: Ми живемо на Славутчині. Для мене - це край, де я народилася, живу, де живуть і працюють мої батьки.

Це школа, вулиця, на якій я живу.

Це земля, на якій народився видатний український поет і художник Т.Г. Шевченко.

Це її чудова природа, якою ми милуємось і влітку, коли все навколо квітує; і взимку, коли ліс одягає білу пухнасту шубу; і восени, коли все навколо горить яскравим золотом.

Це моя родина: тато, мама, сестричка, бабуся, дідусь, рідна домівка.

Вчитель: Ми називаємо Україну своєю Батьківщиною. Якими ще словами близькими за значенням ми можемо її назвати?

Діти: Вітчизна, рідний край, земля батьків, отчий дім, Україна-ненька, рідний дім, рідний берег, рідна сторона.

3. Інсценізація

Вчитель: Засперечались одного разу діти, яка стежка найкраща?

Діти: 1. - Да магазину, - там є цукерки.

- ✓ - Ні, до школи, - там є діти.
- ✓ - Ні, до річки, - там можна купатись.
- ✓ - Ні, в садок, - там повно яблук та груш.
- ✓ - Ні, у поле, - там простір широкий.

Але тут увійшла мама. Діти запитують її: (*хором*)

«Яка стежка найкраща?»

Вчитель: Мама подивилась на дітей, лагідно посміхнулась і відповіла:

Мати: - Додому, діти! До рідного дому!

Вчитель: А якщо об'єднати разом усі родини, всіх людей, які живуть в Україні, то як тоді ми їх назвемо?

Народ.

Вчитель: Так, народ України, український народ. Ми всі одна сім'я, повинні жити дружно. Кожне сердечко, мов листочок на одному великому дереві в одному краю.

4. Декламування віршів учнями

Ми українці - велика родина,
Мова і пісня у нас солов'їна,
Квітне в садочках червона калина,
Рідна земля для всіх нас - Україна.

Герб України.

Державний герб України - тризуб.

Наш герб - тризуб

Це воля, слава і сила.

- А тепер пофантазуємо: чому саме тризуб вважають гербом України.

Мабуть, тому, що число «три» завжди вважалося числом казковим, чарівним. Пригадайте лише казки, в яких зібрано мудрість народу за чимало століть його існування. Там ви знайдете розповіді про трьох богатирів, про три бажання, які виконують чарівники, про три дороги, що ля гають перед казковими героями. А ще у тризубі зображено триєдність життя. Це - батько, мати, дитя, які символізують собою силу, мудрість, любов. Адже тато - найдужчий, мати - наймудріша, а дитя - це плід любові. Оці всі речі і відбито в тризубі - гербі України.

Гімн України.

Гімн - це урочиста пісня, яка є символом її державності.

Запам'ятайте! Гімн співають і слухають стоячи.

1. Прослуховування грамзапису гімну України.
2. Розповіді дітей про те, коли вони чули мелодію гімна України. Справді, гімн України звучить щоденно о шостій годині ранку і о двадцять четвертій годині ночі по українському радіо. Назва «гімн» прийшла до нас з грецької мови. Так у стародавній Греції називали урочисту, похвальну пісню на честь Богів і героїв.

А державним гімном України є пісня «Ще не вмерла України...». Більше століття тому її написали поет Павло Чубинський та композитор Михайло Вербицький.

11. Гра «Не помились»

Назвати: - 5 міст України;

- 5 річок;
- 5 сіл нашого району;
- 5 назв вулиць м. Славути;
- 5 письменників, поетів;
- 5 дерев(рослин) нашої місцевості.

12. Підведення підсумків уроку.

1. Гра "Закінчи речення".

Наша Батьківщина —... (*Україна*).

Столиця України —... (*місто Київ*).

Державними символами України є ... (*прапор, герб, гімн*).

День незалежності ми святкуємо ... (*24 серпня*).

Найвідоміші міста України ... (*Київ, Харків, Дніпропетровськ, Донецьк, Одеса,...*).

Найбільші річки України ... (*Дніпро, Дністер, Південний Буг, Псел, ...*).

Струмок серед гаю, як стрічечка.

На квітці метелик, мов свічечка.

Хвилюють, мають, квітують поля -

Добрідень тобі, Україно моя!

Краю мій рідний, моя сторона,
Ти для мене - найкраща у світі!
Україно моя, ти у серці - одна,
Як в віночку, барвистому цвіті.

Україно, ми дочки твої і сини,
Ти усіх нас любов'ю зігріла,
І шумлять кучеряві твої ясени,
Кличуть в мрію нас їхні вітрила.
Україно, ти рідна моя сторона.
Наші предки тут стежку топтали.
І була Україна їм - в світі одна,
То ж за неї життя віддавали.
Я з тобою пов'язую долю свою!
І калину, й вербу над водою,
Мову рідну, і спів солов'їв у гаю
Я люблю і горджуся тобою.

5. Колективна робота

- Давайте спробуємо доповнити вірш, вставляючи останнє слово: Ми дуже любим весь наш край,

І любим У ____ (Україну),
Її лани, зелений гай,
В саду рясну ____ (калину).
Там соловейко навесні
Співає між ____ (гілками),
Та й ми співаємо ____ (пісні) -
Змагається він з нами!

Вчитель: Чи є десь на землі такий чарівний край, де тихі весняні ночі пливуть на крилах солов'їних пісень, де вранці на замріяній річці джерельною водою умивається біле латаття, де навесні і влітку під шатами крислатих дерев яскравіє килим різнотрав'я і квітів? С, це наш рідний край - Славутчина!

— Простір землі, заселений українським народом великий. Щоб його перетнути, потрібно пішки йти із заходу на схід 90 днів, долаючи щодня по 30 км.

Україна — одна з найбільших держав Європи. Оскільки це велика країна, то живуть у ній люди різних національностей. Поряд з українцями в Україні живуть росіяни, білоруси, поляки, чехи, молдовани, болгары, євреї, поляки, греки. Усі вони в нашій державі мають однакові права.

В Україні - понад 1000 міст. Великі міста - Київ, Харків, Дніпропетровськ, Донецьк, Одеса, Запоріжжя, Львів, Миколаїв, Херсон. **(Використати карту України).**

Найкрасивіше місто - столиця нашої країни - місто Київ. Він був заснований більше півтори тисячі років тому. (Розгляд листівок с краєвидами Києва).

Сьогодні Київ задаровує людей красою золотoverxіх храмів, архітектурою будинків і мостів. Головна вулиця Києва — Хрещатик.
- Хто був у Києві і хоче поділитися своїми враженнями?

Київ - серце України
І найстарше місто в світі,
Хоч пройшов усякі зміни.
Гарний він - в зимі чи в літі.
Там церкви золото банні, А в них
дзвони сріблом куті:
Як задзвонить на світанні,
То на всю Вкраїну чути.

— В яких ще великих містах України ви бували? Що запам'яталось?
(Розгляд листівок з краєвидами міст України.)

- ✓ **Розповідь про видатних людей України, які прославили нашу країну на весь світ (за плакатом «Видатні українці»)**

Благословенна хай буде
година і тая хата, і село, Що
Україні принесло 3 великих
найбільшого сина.

І. Франко

— **Тарас Шевченко**, великий Кобзар — так називали і називають його люди. Геніальний син українського народу прославляв Україну на весь світ. Його книга «Кобзар» перекладена багатьма мовами світу.
Народ

України береже пам'ять про видатного поета. Йому збудовані пам'ятники, його ім'ям названі вулиці, порти, театри, університети. Його вірші знають дорослі і діти.

До відомих людей України належать видатний хірург Микола Амосов, народна художниця Катерина Білокур, видатний історик Михайло Грушевський, а також відомі на весь світ спортсмени.

Микола Амосов - академік, заслужений діяч науки України. Із 1952 р. очолював клініку грудної хірургії Українського науково-дослідного інституту туберкульозу і грудної хірургії. Основні наукові праці присвячені питанням хірургії серця і легень. З 1983 р. директор

Київського інституту серцево-судинної хірургії. У 1978 р. лауреат Державної премії УРСР.

Катерина Білокур (1900-1961 рр.), живописець. Народна художниця України з 1956 р. читати, писати і малювати навчилася самотужки. Жила у злиднях. Нею написані такі картини: «Квіти увечорі», «Декоративне панно», «Жар-колос», «Жоржини», «Рожі і троянди», «Осінь», портрети та автопортрети.

Михайло Грушевський (1866-1934 рр.), учений-філолог, літературознавець, організатор науки, письменник, критик, політичний діяч, публіцист. Голова Центральної Ради (1917-1918 рр.). У 1919 році емігрував. У 1924 р. на його прохання уряд України дозволив йому повернутися в Україну для наукової діяльності.

Із його ім'ям пов'язаний розвиток історичних подій від перших кроків Центральної Ради до IV Універсалу про самостійність УНР. Багато працював в царині історії літератури - це насамперед відповідні екскурси в його основних працях: «Історія України - Русі» і «Історія української літератури», що охоплює українську народну творчість і письменство до початку XVII ст.

Портрет видатного сина української землі зображено на п'ятидесятигривневій купюрі нових українських грошей.

8. Вікторина.

- ✓ Що таке держава?(Це дім для народу)
- ✓ Як називається наша держава?
- ✓ Яка наша держава? (Суверенна, незалежна, демократична, соціальна, правова.)
- ✓ Хто господар нашої країни? (Народ)
- ✓ Хто є главою нашої держави? (Президент)
- ✓ Хто допомагає підтримувати лад у державі? (Закони)
- ✓ Де записані основні закони нашої держави? (У Конституції України)
- ✓ Хто створює закони? (Верховна Рада України)
- ✓ Як громадяни України мають ставитися до законів своєї держави? (Поважати та виконувати їх)
- ✓ Які обов'язки мають виконувати школярі?

9. Читання віршів про Україну учнями

1. Моя Україна за все наймиліша –
Це рідна Вітчизна, як мати - одна.
Для кожного мила, ясна, найсвітліша,
Найкраща у цілому світі земля.

Верба тут над річкою й диво-калина,

У луках волошки.. Пшеничні поля...
Найкраща у світі моя Україна,
Моя найсвітліша, чудова земля.

Для мене усе тут - найкраще, єдине
І серденьку миле, чарівне, своє.
І думкою кожен в куточок свій лине,
Дорожче за край свій, ну що в світі є?

Тут навіть повітря найкраще у світі,
На квітах настояне і на меду.
І по-особливому сонечко світить,
Ну де я у світі щось краще знайду?

Єднаймося ж, люди, у дружній родині,
Бо ж ми - українського роду.
Хай злагода буде у нашій країні,
Добробут і щастя народу!

2. Є багато країн на землі,
В них озера, річки і долини
Є країни великі й малі,
Та найкраща завжди - Батьківщина.
Є багато квіток запашних.
Кожна квітка красу свою має.
Та гарніші завжди поміж них
Ті, що квітнуть у рідному краї.
Є багато пташок голосних,
Любі, милі нам співи пташині.
Та завжди наймилішими з них
Будуть ті, що у рідній країні.
І тому найдорожчою нам
Є і буде у кожну хвилину
Серед інших країн лиш одна –
Дорога нам усім Україна!

3. Вишита колоссям,
Вигойдана співом солов'я
Звешся величаво - Україною,
Земле зачарована моя,
Ти мені боліла важко ранами,
Як тебе хотіли розп'ясти,
І нитками - чорними й багряними
Власний образ вишивала ти.

Вишивала ніжністю суворою,
Муками і полум'ям надій.
Я читаю всю твою історію
На сорочці вишитій твоїй.
Непроста історія країни,
Нашої Вітчизни - України,
Нові вишиванки й долі,
Паростки нового, поки кволі.
Нині свято нашого народу,
Свято України, її роду!
Ще пройти доріг нам слід багато..
Свято майбуття, надії свято.
Україно, в паростках надій,
Із широкою, як степ, душею,
В думі сивій, волі молодій –
Переймаюсь долею твоєю.

Світло з Кобзарем сліпим несла,
Слово із кайданів визволяла,
Всім народом у пісні пішла
Де твоїх коней не розпрягали...
Ти ж бо українка, Україно,
Як твої лелеки й журавлі,
У твоїх очах співа барвінок,
І калини гілка на чолі.

4. Дороги іншої не треба,
Пока зорить Чумацький шлях
Я йду від тебе і до тебе
По золотих твоїх стежках.
Мені не можна не любити,
Тобі не можна не цвісти
Лиш доти варто в світі жити,
Поки живеш і квітнеш ти.

Поки кохаєш до безтями.
І ще не скоро нам кінець.
Ще може нашими серцями Запалим
тисячі сердець.
Ще наша свічка не згоріла,
Ще наша молодість при нас,
А те, чи варте наше діло,
То скажуть люди.

Свій рід потрібно пам'ятати:

Від діда й баби, мами й тата,
Та родовід не тільки треба знати,
Їх цінувати й щиро поважати.

10. Україна - це наша земля, наша країна зі славною історією, народ якої протягом багатьох віків боровся за свободу і незалежність. Україна - це велика незалежна держава.

Найбільше свято нашої держави - День незалежності. Його ми святкуємо 24 серпня.

24 серпня 1991 року було прийнято Акт про проголошення незалежності України.

Державні символи України.

Кожна країна світу має свої символи.

Символ - це умовне позначення якогось предмета, явища. У статті 20 (1 розділу) Конституції України записано: «Державними символами України є Державний прапор України, герб і гімн».

Державний прапор України.

Прапорець, що я тримаю, для мене єдиний.
Прапорець цей, що я маю, - символ
України. Нема в світі більш святого й не
буде ніколи. Він край неба голубого над
пшеничним полем.

- ✓ Які кольори має наш прапор? Як ви думаєте, чому саме ці два кольори вибрано для нашого прапора? Які почуття викликає у вас жовтий колір?
- ✓ Жовтий колір - це колір пшеничної ниви, колір хліба, зерна, що дарує життя всьому суццюму на землі, а також колір жовтогарячого сонця. Без лагідних променів якого не дозрів би, не заколосився хліб.
- ✓ А синій колір про що вам говорить?
- ✓ Звичайно, це колір ясного, чистого, мирного неба. Тому, мабуть, народ України й вибрав поєднання цих кольорів для свого національного прапора.

Тема: Україна – мій рідний край!

Мета: Формувати поняття про Україну як незалежну державу, рідну землю кожного з нас.

Збагачувати свої знання історичним і духовним спадком.

Хід уроку

I Організація класу

II Повідомлення теми уроку

- Послухайте вірш «Солов'їна пісня» . Що для кожної людини означає слово Батьківщина?

Що ви можете сказати про свою Батьківщину?

III Повідомлення вчителя

Для кожної людини нема нічого вищого і дорожчого у світі, ніж рідна мати, рідна домівка, рідна земля. Де б ми не знаходились, завжди з великою теплотою і любов'ю згадує те місце, де народилися, де промайнуло наше дитинство, де вперше почули рідну мову, відчували любов і ласку рідних. Все те, що зветься рідним куточком, маленькою батьківщиною, найдорожче. Ці маленькі рідні куточки разом утворюють нашу велику державу- Україну.

Україна - це країна де ми народились, живемо, вчимося і працюємо, це наш рідний край із славною багатомітовою історією, з мудрими, з невмирущими народними традиціями, з мальовничою природою, чарівною співучою мовою, що дивує весь світ.

Це велика європейська держава - земля, де жили наші прадіди і де зараз живуть наші батьки.

Це велика європейська країна - земля, де жили наші предки і де зараз живуть наші батьки.

Чимало людей прославили наш рідний край своїми ділами, чимало висловили свої щирі почуття до неї у своїх яскравих творах.

Давайте послухаємо вірші про нашу Україну

Вірші

Моя Україна за все наймиліша

Це рідна Вітчизна як мати одна

Для кожного мила, ясна, найсвітліша

Найкраща у цілому світі земля!

Верба тут над річкою й диво калина

У луках волошки, пшеничні поля

Найкраща у світі моя Україна
Моя найсвітліша, чудова земля!

Для мене усе тут- найкраще, єдине
І серденьку миле, чарівне своє
І думаю кожен в куточок свій лине
Дорожче за край свій, ну що в світі є
Тут навіть повітря найкраще у світі
На квітах настояне і на меду
І - по особливому сонечко світить
Ну де я у світі щось краще знайду?

Бесіда.

- Чи сподобався вам вірш? Чим?
- Як автор описує Україну?
- Який малюнок ви намалювали до вірша?
- Чи пробували ви самостійно писати вірші про Україну?
- Як би вам запропонували написати на конкурс вірш, про що ви б написали?
- Які вірші про Україну ви знаєте? Хто може прочитати?

IV Вікторина.

Сьогодні ми проведемо вікторину на знання нашої
Держави 1 - Що таке Держава?

- ✓ Як називається Держава?
- ✓ Хто господар нашої Держави?
- ✓ Хто є головою Держави?
- ✓ Хто допомагає підтримувати лад у державі?
- ✓ Де записані закони основні закони нашої країни?
- ✓ Крім прав, що ще записано в Конституції України?
- ✓ Які обов'язки мають виконувати школярі?

-Які прислів'я ви знаєте про Україну?

Кожному мила рідна сторона.
В гостях добре, а дома краще.

Як ви їх розумієте?

Давайте ще послухаємо вірші про Україну
Буває, часом сліпну від краси
Спинюсь, не тямлю, що воно за диво
Оці степи, це небо, ці ліси
Усе так гарно, чисто, незрадливо
Усе, як є -дорога, явори

Усе моє, все зветься Україна!

Гра « Не помились»

Назвати: 5 міст України
5 назв річок
5 сіл України
5 вулиць Славути
5 письменників України
5 дерев нашої місцевості

Послухайте вірш і подумайте який заголовок йому можна дати

Рідна хата

Різні в світі є країни,
різні люди є на світі,
різні гори, полонини
різні трави ,різні квіти.

Є з усіх одна країна,
найрідніша нам усім.
То прекрасна Україна,
нашого народу дім.

-Який заголовок ви можете дібрати до цього вірша?

-Які символи України ви пам'ятаєте?

Герб
Прапор
Гімн

-Що означає герб?

(сила, воля, слава.)

-Що означає прапор?

(небо, пшеничні лани.)

-Що означає гімн?

(урочиста пісня)

-Коли ми виконуємо гімн?

(на святкове зібрання)

Узагальнююча бесіда

-Що для вас означає Батьківщина?

Батьківщина - країна стосовно до людей, які народилися в ній і її громадяни;
вітчизна, край батьків, рідний край.

Епіграфом до нашого уроку стали слова українського поета Василя Симоненка:

Можна все на світі
Вибирати, сину.

Вибрати не можна тільки Батьківщину.

- 1- Як ви розумієте слова поета?
- 2- Як і рідних батьків ми не вибираємо, так не вибираємо Батьківщину. Де б ми не були, вона Завжди у нас одна. Ми прикипаємо до неї усім серцем, приймаємо з великою любов'ю на все життя. Ось чому треба навчатися робити все можливе для процвітання нашої країни все можливе для процвітання нашої країни, заради її слави і благополуччя.

VI Підсумок уроку

- Про що йшла мова на уроці?
- Що нового дізналися на уроці?
- Що означають слова «громадянин, патріот»?
- Що треба робити , щоб стати справжнім патріотом?
- Що ви , маленькі школярі, вже зараз можете зробити для своєї Батьківщини?

Ми родом з України

Мета: розширити знання учнів про історію нашої Батьківщини, регіони України; вчити дітей жити у взаєморозумінні з іншими; вболівати за колектив, школу, рідних; знайомити учнів з духовною культурною спадщиною в історичному аспекті; формувати орієнтацію на вічні духовно-моральні цінності культури; виховувати духовно багату, високоморальну особистість громадянина, моральні риси характеру та поведінки, високі громадянські якості - любов до Вітчизни, історії рідного краю.

ЕПІГРАФ

Мій край чудовий - Україна!
Тут народились ти і я.
Тут над ставком верба й калина.
Чарівна пісня солов'я.

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Актуалізація знань учнів.

- Слухання запису пісні про Україну.

- Які почуття викликала пісня?

1. Моя Україна –

широкі простори:

поля і левади,

долини і гори...

Молитва і пісня,

і слово натхненне,

з чого почалась

Україна для мене?...

Чи з пісні цієї,

що в небо злітає,

чи з рідної мови,

що звуками грає,

а чи із молитви,

що мати навчає?

2. Із пісні, дитино,
що в небо злітає,
і з рідної мови,
що звуками грає,
з тієї молитви,
що мати навчає,
твоя Україна
себе починає.

✓ *Ви щойно почули слова святої любові. Святої, бо звернена вона до рідного краю. А знаєте, скільки таких слів любові сказано їй, Матері-Україні. Усі віки вони звучали одкровенням душі справжніх синів і дочок України. Мати й рідна Україна - ці слова, ніби два крила любові, які зберегли українську душу, її самобутність. Слова «мама» і «Україна» поселилися в душі кожного, хто вважав себе дитиною України.*

На дошці запис:

Наша славна Україна,
Наше щастя і наш рай!
Чи на світі є країна
Ще миліша за наш край!
І в щасливі, й злі години
Ми для неї живемо,
На Вкраїні й для Вкраїни
Будем жити й померемо...

Визначте ці почуття.

-З чим пов'язані ці почуття?

-Яка людина здатна пережити їх?

III. Повідомлення теми і мети.

-Україна - це землі, на яких з давніх-давен живе український народ, який протягом багатьох віків боровся за свободу й незалежність. Україна - це велика незалежна держава, рідна мова, чарівна пісня, чудові народні традиції, мальовнича природа, талановитий народ. Україна - це ми з вами. І ми її дуже любимо.

*У всіх людей одна святиня,
Куди не глянь, де не спитай,
Рідніша їм своя пустиня,
Аніж земний в чужині рай.*

*Їм красить все їх рідний край.
Нема без кореня рослини,
А нас, людей, без Батьківщини.*

IV. Робота над темою уроку.

- Про нашу землю існує багато легенд. Ось одна з них.

Коли Бог створював народи, то кожному наділяв землю. Наші ж предки кинулися пізніше і землі їм уже не дісталася, то й пішли до Бога, а він у цей час молився, і вони не посміли до нього звернутися. Сталц чекати. По якійсь хвилі Бог обернувся, сказавши, що вони чемні, хороші люди. Дізнавшись, чого вони прийшли до нього, запропонував їм чорну землю. «Ні, - відповіли наші предки, - там уже живуть німці, французи, іспанці італіці».

- «Тоді я вам дам ту землю, що залишив для раю. Там є все: річки, озера, моря, ліси, степи, гори. Але пам'ятайте, якщо берегтимете її, то вона буде ваша, а ні - то ворога».

Пішли наші предки на ту землю, оселилися і живуть донині. А країну свою назвали УКРАЇНОЮ.

-Зверніть увагу на виділені слова. Які це слова?

Спробуйте пояснити з опорою на виділені слова-значення назви Україна.

-Ви вже зрозуміли, що Україна - це край, земля, країна, де жили наші предки, і живуть батьки, де живемо і ми.

V. Робота над прислів'ями.

Недарма в народі кажуть:

За рідний край життя віддай.

Батьківщина - мати, умій за неї постояти.

Людина без Вітчизни-як соловей без пісні

Рідна земля і в жмені мила.

- Поясніть значення прислів'їв.
- Зверніть увагу, як по-різному називають місце народження людини.
- Якими словами ви могли б продовжити синонімічний ряд назв?
- Поясніть значення кожного слова. Що в них спільного і чим вони відрізняються?

VI. Розповідь учителя.

Україна - це отча земля, рідний край, де ти народився. Широкі й чарівні простори, прекрасні села та міста. Могутньо котить до Чорного моря хвилі найбільша річка України — Дніпро. Буйною зеленню шумлять на його берегах сади, ліси. Золотистим морем розливається по безкраїх нивах жито-пшениця. Тут живуть працюючі волелюбні люди. Погляньте на карту України. На ній позначено кордони української землі.

(Робота з картою України).

Простір землі, заселений українським народом, такий великий, що аби його перетнути, треба пішки йти з заходу на схід 90 днів, долаючи щодня по 30 кілометрів. Україна - одна з найбільших держав Європи. Оскільки це велика країна, то живуть у ній люди різних національностей. Поряд з українцями в Україні живуть росіяни, білоруси, поляки, чехи, молдовани, болгары, євреї, греки. Усі вони знайшли в нашому краї свою Батьківщину, називають матір'ю соборну й незалежну, суверенну Україну.

*Україно, соборна державо,
Сонценосна колиско моя.*

*Ще не вмерла
Й не вмере твоя слава,
Завойована в чесних боях!
Живи та міцній,
Українська державо!
Вмирили у битвах
мільйони борців,
Щоб стяг синьо-жовтий
піднявсь величаво
Й над Києвом стольним
віки майорів.*

VII Читання учнями віршів про Україну.

*VIII . Повторення відомостей про Славуту.
(виникнення, розвиток, сучасність і т. д.)*

IX. Підведення підсумків.

1. Бесіда. Про ставлення до рідного краю.
2. Пояснення афоризму.
Хто не любить свою батьківщину, той сирота, той без батька і матері, без усього.
3. Заучування напам'ять віршів.

**Можна все на світі вибирати, сину, Вибрати
не можна тільки Батьківщину.**

(В. Симоненко).

Не забувай Шевченків спів
Про горду славу козаків.
Не забувай, що ти дитина
Землі, що зветься Україна.
Про Україну, рідний край,
Ти завжди пам'ятай!

Ми велика шкільна родина,
Мова й пісня у нас – солов'їна,
Квітне всюди червона калина,
Рідна земля для всіх нас –
Україна!